

Κατερίνη, 16/04/2018
Αριθμ. πρωτ. 95

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020)

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΑΑ) 2014-2020**

**ΜΕΤΡΟ19: «ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (CLLD) –
LEADER» ΠΑΑ 2014 -2020**

**ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2: «ΣΤΗΡΙΞΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (CLLD/LEADER)»**

ΔΡΑΣΗ 19.2.4: «ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ & ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΧΩΡΙΩΝ ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ»

**ΔΡΑΣΗ 19.2.5: «ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ
ΤΟΜΕΑ»**

**Η ΟΠΟΙΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Η ΠΙΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Ο.Τ.Α

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
2. Το Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014), όπως ισχύει.
3. Τη με αρ. πρωτ. 24944/20.09.2016 (ΦΕΚ 3066/Β' /26.09.2016) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού & Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αναδιάρθρωση των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020».
4. Τη με αρ. πρωτ. 2545/17.10.2016 (ΦΕΚ 3447/Β'/2016) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού, Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, με την οποία εκχωρούνται αρμοδιότητες της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΠΑΑ 2014-2020 Α. Στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Περιφερειών και Β. Στις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης Πράξεων ΠΑΑ.
5. Τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως ισχύει κάθε φορά.
6. Τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, όπως ισχύει κάθε φορά.
7. Τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον με αρ. 1084/14-06-2017 Κανονισμό της ΕΕ.
8. Τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («De Minimis»).
9. Τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως κάθε φορά.
10. Την αρ. C (2015) 9170/11.12.2015 Απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020.
11. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
12. Τη με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ/1020 (ΦΕΚ 3521/01.11.2016) τροποποίηση και αντικατάσταση της με αρ.πρωτ. 81986/ΕΥΘΥ 712/31.07.2015(ΦΕΚ 1822/Β/24.08.2015)Υπουργικής Απόφασης«Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-

2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».

13. Τις από 04.04.2016 αποφάσεις - συμπεράσματα της^{1ης} Συνεδρίασης της Επ. Παρακολούθησης του ΠΑΑ της Ελλάδας 2014-2020, όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΠΑΑ 2014-2020, όπως ισχύουν.
14. Τη με αρ. πρωτ. 3417/22.12.2016 (ΦΕΚ 4222/Β'/28.12.2016) τροποποίηση της με αρ. πρωτ. 1065/19.04.2016 (ΦΕΚ 1273/Β'/04.05.2016) Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του ΠΑΑ 2014-2020» (ΣΔΕ),
15. Τη με αρ. πρωτ. 152950/23-10-2015 ΚΥΑ έγκρισης της Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του ΠΑΑ 2014-2020»
16. Την υπ' αριθ. 3206/21-12-2016 (ΦΕΚ 4111/Β) Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την «Έγκριση προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης του ΠΑΑ 2014-2020 και του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης».
17. Την υπ' αριθ. 2635/20-9-2017/ΦΕΚ 3313/17 Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομίας & Ανάπτυξης «Περί πλαισίου λειτουργίας του Υπομέτρου 19.2 «Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/LEADER)» του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας περιόδου 2014-2020», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει κάθε φορά.
18. Τη με αρ. πρωτ.13215/30-11-2017 (ΦΕΚ 4285/Β'/8-12-2017)Απόφαση του ΥπουργούΑγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πλαίσιο υλοποίησης Υπομέτρου 19.2, του Μέτρου 19, Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, για παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα και λοιπές διατάξεις εφαρμογής των Τοπικών Προγραμμάτων».
19. Το με αρ. πρωτ. 140022/ΕΥΚΕ 6930/19-12-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ, με το οποίο δόθηκε η έγκριση του σχεδίου της πρόσκλησης
20. Την με υπ. αριθμ. 1/22-03-2018 Απόφαση της ΕΔΠ CLLDLEADER/ΕΠΑΛΘ, η οποία εγκρίνει την παρούσα πρόσκληση της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) Πιερικής Αναπτυξιακής Α.Ε. Ο.Τ.Α. προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης
21. Το με αρ. πρωτ. 1710/11-04-2018 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας με το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη επί του σχεδίου πρόσκλησης της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ)προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

Κ Α Λ Ε Ι

Τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω **κατηγορίες δυνητικών Δικαιούχων**:

- ΟΤΑ Α & Β βαθμού και φορείς τους
- Φορείς Δημοσίου Τομέα
- Ιδιωτικοί φορείς με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, καθώς και νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται στο τοπικό πρόγραμμα της ΟΤΔ.
- Δικαιούχοι στην εν λόγω δράση δύνανται να είναι και η ΟΤΔ ή μέλος αυτής.

Ως Φορείς Δημοσίου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημοσίου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης» έτσι όπως καταρτίζεται από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης σε ετήσια βάση.

Επιπλέον για τους δικαιούχους ισχύουν τα εξής:

1. δύνανται να είναι υφιστάμενες, είτε υπό ίδρυση επιχειρήσεις.
  - 1.1.Ειδικά για τα υπό ίδρυση Νομικά Πρόσωπα απαιτείται σχέδιο καταστατικού συνημμένο στην αίτηση στήριξης και σε κάθε περίπτωση απόκτηση ΑΦΜ πριν την ένταξη της πράξης.
2. δικαιούχος δύνανται να είναι το νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή μέλος που την απαρτίζει συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του εν λόγω νομικού προσώπου, **σε επίπεδο φορέων**.

Δικαιούχοι δεν μπορεί να είναι:

1. εξωχώριες / υπεράκτιες εταιρείες.
2. φυσικά πρόσωπα.

Για την **υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων)**, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του **Μέτρου 19, Υπομέτρου 19.2** του ΠΑΑ 2014-2020(για παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα) και για τις πιο κάτω Δράσεις, Υποδράσεις :

ΔΡΑΣΗ 19.2.4 ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ & ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΧΩΡΙΩΝ ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

η οποία περιλαμβάνει τις ακόλουθες υποδράσεις:

19.2.4.1 Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (ενδεικτικά: ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία εντός οικισμού), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια. **(ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΑΑ 19.2.4.1_1/M2713279)**

19.2.4.2 Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (ενδεικτικά: παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία). **(ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΑΑ 19.2.4.2_1/M2713279)**

19.2.4.3 Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπλασης χώρων εντός οικισμών, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (ενδεικτικά: σημάνσεις, δημόσιοι κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές). **(ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΑΑ 19.2.4.3_1/M2713279)**

19.2.4.4 Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων. **(ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΑΑ 19.2.4.4_1/M2713279)**

19.2.4.5 Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικό-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου – μύλοι, γεφύρια). **(ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΑΑ 19.2.4.5_1/M2713279)**

ΔΡΑΣΗ 19.2.5 ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ

η οποία περιλαμβάνει τις ακόλουθες υποδράσεις:

19.2.5.1 Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις. **(ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΑΑ 19.2.5.1_1/M2713279)**

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δύναται να χρηματοδοτηθούν πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που συμβάλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην εξυπηρέτηση και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής. Οι εν λόγω παρεμβάσεις παρέχονται δωρεάν στο ευρύ κοινό, ή η όποια χρηματική συνεισφορά από το κοινό καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, δεν μεταβάλλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία.

Αναλυτικότερα, οι ενδεικτικές δράσεις και υποδράσεις που δύναται να υλοποιηθούν, μέσω των τοπικών στρατηγικών, όσον αφορά σε δημοσίου χαρακτήρα παρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες:

ΔΡΑΣΗ 19.2.4 ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ & ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΧΩΡΙΩΝ ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Υποδράση 19.2.4.1: Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (ενδεικτικά: ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία εντός οικισμού), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια.

Η υποδράση αφορά σε υποδομές μικρής κλίμακας εντός οικισμών. Οι πράξεις που μπορούν να υλοποιηθούν βάσει της υποδράσης αφορούν σε έργα κατασκευής / βελτίωσης δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων, οδοποιίας, καθώς και έργα ενεργειακής αναβάθμισης δημόσιων κτηρίων. Στην παρούσα υποδράση δύναται να ενταχθούν και λοιπές σχετικές πράξεις, οι οποίες υλοποιούνται εντός οικισμών και αφορούν σε βασικές υποδομές για την βελτίωση της διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού (ενδεικτικά: διευθετήσεις χειμάρρων, έργα αντιστήριξης πρανών).

Η υποδράση αφορά στη **κατασκευή ή στην αναβάθμιση υποδομών μικρής κλίμακας με προτεραιότητα** στη βελτίωση οδοποιίας εντός οικισμών και σε έργα εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια, για τη λειτουργική αναβάθμιση των οικισμών της υπαίθρου. Επίσης, ενισχύονται λοιπές παρεμβάσεις μικρής κλίμακας πχ επέκταση και βελτίωση υφιστάμενων δικτύων αποχέτευσης εντός οικισμών κλπ.

Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις θα πρέπει **να εντάσσονται σε ένα γενικότερο αναπτυξιακό σχεδιασμό** (όπου τέτοια σχέδια υφίστανται) όπως επιχειρησιακός σχεδιασμός δήμων και να είναι σύμφωνες με τη σχετική στρατηγική τοπικής ανάπτυξης.

Ποσοστό Επιχορήγησης

- Σε περίπτωση που η χρήση των υποδομών είναι τοπική, ανοικτή στο κοινό, χωρίς καμία χρηματική επιβάρυνση και **δεν αποφέρει κέρδος**, το ανώτατο ποσοστό ενίσχυσης μπορεί να ανέλθει έως και **100% των επιλέξιμων δαπανών**.
- **για επενδύσεις που παράγουν κέρδη το ποσό της επιχορήγησης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων.**

Στόχος της Υποδράσης είναι :η ενίσχυση βασικών υποδομών-υπηρεσιών δημόσιας παρέμβασης, με στόχο την προστασία - ανάδειξη του οικιστικού περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων. Σκοπός της παρούσας δράσης είναι η αντιμετώπιση των χωρικών ανισοτήτων, η αναβάθμιση βασικών υποδομών και υπηρεσιών και η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η βελτίωση της ελκυστικότητας περιοχών και η ήπια ανάπτυξη τους, πάντα σε συμβατότητα με την τοπική – φυσική ταυτότητα.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης :Επιλέξιμη περιοχή είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος. Αποτελείται από το σύνολο των

Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων του νομού Πιερίας. Δεν συμπεριλαμβάνεται η εντός σχεδίου περιοχή της πόλης της Κατερίνης.

Δικαιούχοι: Α) Φορείς εντός Δημοσίου Τομέα που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων ή έχουν συναφείς καταστατικούς σκοπούς, εμπειρία και ικανότητα, Β) Φορείς εκτός Δημοσίου Τομέα (όπως σωματεία, ΑΜΚΕ, λοιπές ΜΚΟ – ΝΠΙΔ) με συναφείς καταστατικούς σκοπούς.

Επιχορηγούνται έργα υποδομής μικρής κλίμακας με συνολικό προϋπολογισμό έως 600.000,00 €.

Οι επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- Λοιπός Εξοπλισμός
- Εξοπλισμός ΑΠΕ
- Μελέτες
- Διαμόρφωση Χώρων
- Δαπάνες για απόκτηση γης
- Δαπάνες απαλλοτριώσεων.

Υποδράση 19.2.4.2: Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (ενδεικτικά: παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία).

Η υποδράση αφορά σε δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση βασικών υπηρεσιών, με σκοπό την εξυπηρέτηση και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού. Στην παρούσα υποδράση δύναται να ενταχθούν πράξεις όπως παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, κέντρα απασχόλησης και φροντίδας νέων, ηλικιωμένων ή ΑμεΑ, αθλητικοί χώροι.

Η υποδράση αφορά σε μικρής κλίμακας έργα κοινωνικής υποδομής, **δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμό χώρων** που εξυπηρετούν κοινωνικές ανάγκες της περιοχής παρέμβασης **με προτεραιότητα την εξυπηρέτηση οικονομικά ασθενέστερων πολιτών (συσσίτια, γηροκομεία) και εξυπηρέτησεις ατόμων ΑΜεΑ.** Επίσης, ενισχύονται παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, δημιουργική απασχόληση και φροντίδα παιδιών, στέγαση δημοτικών/κοινωνικών ιατρείων-φαρμακείων-παντοπωλείων, πρόσβαση σε ΤΠΕ, αθλητικές υποδομές, για την εξυπηρέτηση των κατοίκων που διαβιούν στην περιοχή παρέμβασης.

Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις των Ο Τ Α θα πρέπει **να εντάσσονται σε ένα γενικότερο αναπτυξιακό σχεδιασμό** (όπου τέτοια σχέδια υφίστανται) όπως επιχειρησιακός σχεδιασμός δήμων και όλες οι προτεινόμενες δράσεις θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τη σχετική στρατηγική τοπικής ανάπτυξης.

Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν σε δαπάνες για τη μελέτη και κατασκευή ή κατασκευή του έργου και δαπάνες προμήθειας εφαρμογών/εξοπλισμού.

Ποσοστό Επιχορήγησης

- Σε περίπτωση που η χρήση των υποδομών είναι τοπική, ανοικτή στο κοινό, χωρίς καμία χρηματική επιβάρυνση και **δεν αποφέρει κέρδος**, το ποσοστό ενίσχυσης μπορεί να ανέλθει έως και **100% των επιλέξιμων δαπανών.**
- **για επενδύσεις που παράγουν κέρδη το ποσό της επιχορήγησης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων. Εναλλακτικά, στις περιπτώσεις εφαρμογής των άρθρων 53 και 55 του Καν. 651/2014, το μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης δύναται να καθοριστεί στο 80% των επιλέξιμων δαπανών χωρίς την διεξαγωγή χρηματοοικονομικής ανάλυσης.**

Στόχος της Υποδράσης είναι:η δημιουργία κατάλληλων προϋποθέσεων για την παροχή βασικών υπηρεσιών και άλλων κοινωνικών εξυπηρετήσεων και στην άσκηση συναφών πολιτικών για τον αγροτικό πληθυσμό και τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες (νέοι, παιδιά, ηλικιωμένοι). Στόχος είναι η επίτευξη της κοινωνικής συνοχής, η καταπολέμηση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων, η ανακούφιση των ασθενέστερων κοινωνικά ομάδων του τοπικού πληθυσμού, ώστε να εξασφαλίζονται οι βασικές συνθήκες άνεσης και καλής διαβίωσης των κατοίκων.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης :Επιλέξιμη περιοχή είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος. Αποτελείται από το σύνολο των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων του νομού Πιερίας. Δεν συμπεριλαμβάνεται η εντός σχεδίου περιοχή της πόλης της Κατερίνης.

Δικαιούχοι:Α) Φορείς εντός Δημοσίου Τομέα που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων ή έχουν συναφείς καταστατικούς σκοπούς, εμπειρία και ικανότητα, Β) Φορείς εκτός Δημοσίου Τομέα (όπως σωματεία, ΑΜΚΕ, λοιπές ΜΚΟ – ΝΠΙΔ) με συναφείς καταστατικούς σκοπούς.

Επιχορηγούνται έργα υποδομής μικρής κλίμακας με συνολικό προϋπολογισμό έως 600.000,00 €.

Οι επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- Λοιπός Εξοπλισμός
- Εξοπλισμός ΑΠΕ
- Μελέτες για έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες που σχετίζονται με εκτέλεση του έργου
- Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων και σημάτων ποιότητας
- Αξιοποίηση διαδικτύου
- Διαμόρφωση Χώρων
- Δαπάνες για απόκτηση γης
- Αγορά μεταφορικών μέσων για την εξυπηρέτηση ευπαθών ομάδων.

Υποδράση 19.2.4.3: Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπλασης χώρων εντός οικισμών, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (ενδεικτικά: σημάνσεις, δημόσιοι κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές).

Η υποδράση αφορά σε έργα μικρής κλίμακας που συμβάλουν / στοχεύουν στη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής όπως άλση, πάρκα/πλατείες, μονοπάτια, διαδρομές, αξιοθέατα, καταφύγια, παρατηρητήρια, θέσεις θέας. Παράλληλα, μέσω της υποδράσης μπορούν να υλοποιηθούν πράξεις οι οποίες αφορούν στην τουριστική προβολή και εξυπηρέτηση της περιοχής εφαρμογής όπως η δημιουργία, βελτίωση και εκσυγχρονισμός των τοπικών κέντρων τουριστικής πληροφόρησης, η δημιουργία ιστοσελίδων, παραγωγή πληροφοριακού και τουριστικού υλικού, δημόσιες υποδομές που κρίνονται απαραίτητες για την αύξηση της προσβασιμότητας σε επισκέψιμους χώρους. Οι πράξεις που θα ενταχθούν μπορούν να έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα και με ιδιωτικές επενδύσεις.

Η υποδράση αφορά στην ενίσχυση (δημιουργία, βελτίωση, επέκταση) **υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης περιοχών και μικρής κλίμακας τουριστικών υποδομών όπως:**

- Σημάνσεις αξιοθέατων και μνημείων και παροχή πληροφοριών στους επισκέπτες
- Ποδηλατικές διαδρομές ιδιαίτερου κάλλους
- Κέντρα πληροφόρησης

-Αναπλάσεις οικισμών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού και των επισκεπτών (διαμορφώσεις κοινόχρηστων χώρων κλπ).

Στο πλαίσιο της υποδράσης **δεν είναι επιλέξιμη** η διοργάνωση και η συμμετοχή σε εκθέσεις, η διοργάνωση, η συμμετοχή με τουριστικούς operators, και η εκτύπωση ενημερωτικού υλικού.

Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις ανάπλασης κοινοχρήστων χώρων στους οικισμούς θα πρέπει **να προκύπτουν από μελέτη ανάπλασης του συνόλου ή τμήματος οικισμού** και επιπλέον **να εντάσσονται στον επιχειρησιακό σχεδιασμό δήμων** (όπου τέτοια σχέδια υφίστανται).

Στο πλαίσιο εφαρμογής της υπο-δράσης δεν είναι δυνατή η ένταξη πράξεων που με άμεσο ή έμμεσο τρόπο προκαλούν επιχειρηματικό / ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην περιοχή εφαρμογής ή στους φορείς και τους επαγγελματίες / ιδιώτες που δραστηριοποιούνται σε αυτήν, δεδομένου ότι σε αντίθετη περίπτωση αποτελούν κρατική ενίσχυση που θίγει τον ανταγωνισμό. Ως εκ τούτου δεν μπορούν να ενταχθούν στην εν λόγω δράση πράξεις οι οποίες προβάλουν μία περιοχή με στόχο την προσέλκυση τουριστών / επισκεπτών αλλά και γενικότερα δεν μπορούν να ενταχθούν πράξεις, οι οποίες με άμεσο ή έμμεσο τρόπο εξυπηρετούν ιδιωτικά συμφέροντα. Συνεπώς στο πλαίσιο της υπο-δράσης οποιαδήποτε πράξη τουριστική φύσης ενταχθεί θα πρέπει να στοχεύει αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των επισκεπτών (πχ σημεία πληροφόρησης) και όχι στην προβολή της περιοχής με στόχο την αύξηση της επισκεψιμότητας (παρά μόνο αιτιολογημένα σε τοπικό επίπεδο) ή την προβολή προϊόντων που συνδέονται και εξυπηρετούν ιδιωτικά συμφέροντα.

Ποσοστό Επιχορήγησης

- Σε περίπτωση που η χρήση των υποδομών είναι τοπική, ανοικτή στο κοινό, χωρίς καμία χρηματική επιβάρυνση και **δεν αποφέρει κέρδος, το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται στο 100%** των επιλέξιμων δαπανών.
- **για επενδύσεις που παράγουν κέρδη το ποσό της επιχορήγησης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων.**

Στόχος της Υποδράσης είναι : η προβολή και προώθηση της ποικιλότητας του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος, των τοπικών προϊόντων και των τουριστικών δραστηριοτήτων της περιοχής, καθώς και στην ανάδειξη, αξιοποίηση και διαφύλαξη τους. Αναμένεται να έχει ιδιαίτερη συμβολή στην ενίσχυση της ιδιαίτερης εικόνας της περιοχής, με αποτέλεσμα την δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την τοπική επιχειρηματικότητα και την ενίσχυση των οικονομικών δραστηριοτήτων της περιοχής.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης : Επιλέξιμη περιοχή εφαρμογής είναι η περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος με χρηματοδότηση από το ΕΓΤΑΑ, που δεν αποτελεί περιοχή εφαρμογής του ΕΤΘΑ. Ορίζεται δυτικά από το διακριτό όριο που καθορίζουν οι: α) Νέα εθνική οδός Αθηνών-Θεσσαλονίκης, από τον κόμβο της Κατερίνης και προς τα νότια έως τα όρια με την Π.Ε. Λάρισας β) Παλαιά εθνική οδός Κατερίνης-Θεσσαλονίκης, από τον κόμβο της Κατερίνης και προς τα βόρεια έως την Δ.Κ. Αιγινίου.

Δικαιούχοι: Α) Φορείς εντός Δημοσίου Τομέα που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων ή έχουν συναφείς καταστατικούς σκοπούς, εμπειρία και ικανότητα, Β) Φορείς εκτός Δημοσίου Τομέα (όπως σωματεία, ΑΜΚΕ, λοιπές ΜΚΟ – ΝΠΙΔ) με συναφείς καταστατικούς σκοπούς.

Επιχορηγούνται άυλες ενέργειες που αφορούν στην παραγωγή υλικού πληροφόρησης επισκεπτών (και όχι προβολής της περιοχής) με συνολικό κόστος που δύναται να ανέρχεται **έως 50.000 €** και **λοιπές πράξεις, έργα υποδομών και υπηρεσιών, έως 600.000 €.**

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμος, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ.

Οι επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου

- Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- Λοιπός Εξοπλισμός
- Εξοπλισμός ΑΠΕ
- Μελέτες για έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες που σχετίζονται με εκτέλεση του έργου
- Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων και σημάτων ποιότητας
- Ανάπτυξη λογισμικού
- Διαμόρφωση Χώρων.

Υποδράση 19.2.4.4: Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Η υποδράση αφορά στη διατήρηση της πολιτιστικής παράδοσης ή άλλων στοιχείων της περιοχής εφαρμογής, τα οποία προβάλλονται μέσα από τις τοπικές εκδηλώσεις. Οι πράξεις που δύναται να υλοποιηθούν θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με την προβολή / διατήρηση των τοπικών στοιχείων της περιοχής όπως για παράδειγμα η παράδοση, τα έθιμα, η λαογραφία, η ιστορία, τα τοπικά προϊόντα και επαγγέλματα. Η ενίσχυση αφορά σε πράξεις άυλου χαρακτήρα.

Η υποδράση αφορά στην ενίσχυση **εκδηλώσεων πολιτισμού**, αναβίωσης εθίμων, παραδόσεων, διοργάνωσης εναλλακτικών αθλητικών εκδηλώσεων, που προβάλλουν, με τη μορφή πολιτιστικών και άλλων τοπικών δρώμενων, την ιστορία και την παράδοση της περιοχής παρέμβασης.

Στην παρούσα υπο-δράση, οι εκδηλώσεις ή οι λοιπές πράξεις που θα ενταχθούν θα πρέπει να έχουν στόχο την διατήρηση πολιτιστικών / ιστορικών / περιβαλλοντικών κλπ στοιχείων της περιοχής ή τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των μόνιμων κατοίκων και όχι την προσέλκυση τουριστών ή την άμεση ή έμμεση προβολή ιδιωτικών συμφερόντων.

Ποσοστό Επιχορήγησης

- Η στήριξη δύναται να ανέλθει στο **100% των επιλέξιμων δαπανών** στις περιπτώσεις όπου η εκδήλωση είναι ανοιχτή στο κοινό, χωρίς καμία χρηματική επιβάρυνση και **δεν αποφέρει κέρδη**.
- **για επενδύσεις που παράγουν κέρδη το ποσό της επιχορήγησης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων. Εναλλακτικά, στις περιπτώσεις εφαρμογής των άρθρων 53 και 55 του Καν. 651/2014, το μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης δύναται να καθοριστεί στο 80% των επιλέξιμων δαπανών χωρίς την διεξαγωγή χρηματοοικονομικής ανάλυσης.**

Στόχος της Υποδράσης είναι :η ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής και η δημιουργία μόνιμης και συνεχούς πολιτιστικής παρουσίας μέσα από μια σειρά πολιτιστικών και θρησκευτικών εκδηλώσεων, για την προβολή των πολιτιστικών αξιών και της λαογραφικής ποικιλότητάς της. Η δράση αναμένεται να συντελέσει στην ανάδειξη και αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, στην ενίσχυση της ιδιαίτερης εικόνας της περιοχής, στη διασύνδεση παραγωγικών τομέων και οικονομικών παραγόντων της περιοχής και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης :Επιλέξιμη περιοχή εφαρμογής είναι η περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος με χρηματοδότηση από το ΕΓΤΑΑ που δεν αποτελεί περιοχή εφαρμογής του ΕΤΘΑ. Ορίζεται δυτικά από το διακριτό όριο που καθορίζουν οι: α)Νέα εθνική οδός Αθηνών-Θεσσαλονίκης, από τον κόμβο της Κατερίνης και προς τα νότια έως τα όρια με την Π.Ε. Λάρισας β)Παλαιά εθνική οδός Κατερίνης-Θεσσαλονίκης, από τον κόμβο της Κατερίνης και προς τα βόρεια έως την Δ.Κ. Αιγινίου.

Δικαιούχοι:Α) Φορείς εντός Δημοσίου Τομέα που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων ή έχουν συναφείς καταστατικούς σκοπούς, εμπειρία και ικανότητα, Β) Φορείς εκτός Δημοσίου Τομέα (όπως σωματεία, ΑΜΚΕ, λοιπές ΜΚΟ – ΝΠΙΔ) με συναφείς καταστατικούς σκοπούς.

Επιχορηγούνται **έργα ενίσχυσης εκδηλώσεων (άυλες δαπάνες) με συνολικό κόστος έως 50.000,00 €**, σύμφωνα με ειδικότερους όρους που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος.

Οι επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- Σχεδιασμός και παραγωγή πληροφοριακού και διαφημιστικού υλικού για την ενημέρωση των επισκεπτών
- Διαφημιστικές καταχωρήσεις
- Αξιοποίηση διαδικτύου
- Διεξαγωγή ημερίδων εκδηλώσεων ενημέρωσης
- Μίσθωση χώρων και εξοπλισμού
- Διαμόρφωση χώρων
- Συμμετοχή άμεσα εμπλεκόμενων φορέων -προσώπων σε εκδηλώσεις
- Οργάνωση πολιτιστικών δρώμενων.

Υποδράση 19.2.4.5: Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικό-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου – μύλοι, γεφύρια).

Μέσω της υποδράσης δύναται να υλοποιηθούν πράξεις που συνδέονται με:

- Την πολιτιστική κληρονομιά, όπως για παράδειγμα μελέτες καταγραφής, ενίσχυση πολιτιστικών συλλόγων μέσω της προμήθειας μουσικών οργάνων, παραδοσιακών φορεσιών, δημιουργία εκθετηρίων – συλλογών, πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, βιβλιοθηκών, παρεμβάσεις για τη διατήρηση των πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου – μύλοι, γεφύρια.
- Την φυσική κληρονομιά, όπως μικρής κλίμακας τεχνικά έργα καθαρισμού, προστασίας ή αποκατάστασης / αναβάθμισης τοπίων και χώρων.
- Την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, όπως δράσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης, διοργάνωση συναντήσεων, ημερίδων, σχεδίαση ενημερωτικού υλικού και υλικού προώθησης.

Η υποδράση αφορά στην αξιοποίηση, προστασία και ανάδειξη φυσικών πόρων, με προτεραιότητα στην αξιοποίηση των προστατευόμενων τοποθεσιών και της προστασίας των οικοσυστημάτων από εξωτερικές απειλές (κυρίως από την ανθρώπινη δραστηριότητα). Επίσης, στη δράση συμπεριλαμβάνεται η αποκατάσταση και αναβάθμιση των χαρακτηριστικών της υπαίθρου (συμπεριλαμβανομένων μουσείων, πολιτιστικών/συνεδριακών κέντρων) που δίνουν προστιθέμενη αξία στην περιοχή παρέμβασης, καθώς και οι δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.

Επίσης, στο πλαίσιο της παρούσας δράσης **ενισχύονται πολιτιστικοί σύλλογοι** και άλλο αντίστοιχοι φορείς για την προμήθεια μουσικών οργάνων και παραδοσιακών στολών κλπ.

Επιπλέον, ενισχύονται **άυλες δράσεις πολιτιστικής κληρονομιάς** (πχ εκδόσεις λευκωμάτων, εντύπων κλπ).

Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις των Ο Τ Α θα πρέπει **να εντάσσονται στον επιχειρησιακό σχεδιασμό δήμων** (όπου τέτοια σχέδια υφίστανται).

Στην υπο-δράση, οι εκδηλώσεις ή οι λοιπές πράξεις που θα ενταχθούν θα πρέπει να έχουν στόχο την διατήρηση πολιτιστικών / ιστορικών / περιβαλλοντικών κλπ στοιχείων της περιοχής ή τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των μονίμων κατοίκων και όχι την προσέλκυση τουριστών ή την άμεση ή έμμεση προβολή ιδιωτικών συμφερόντων

Ποσοστό Επιχορήγησης

- Σε περίπτωση που η επένδυση **δεν αποφέρει κέρδος**, το ανώτατο ποσοστό ενίσχυσης μπορεί να ανέλθει έως και **100% των επιλέξιμων δαπανών**.
- **για επενδύσεις που παράγουν κέρδη το ποσό της επιχορήγησης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων. Εναλλακτικά, στις περιπτώσεις εφαρμογής των άρθρων 53 και 55 του Καν. 651/2014, το μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης δύναται να καθοριστεί στο 80% των επιλέξιμων δαπανών χωρίς την διεξαγωγή χρηματοοικονομικής ανάλυσης.**

Στόχος της Υποδράσης είναι :η αξιοποίηση και προστασία των τοπίων, οικοσυστημάτων και λοιπών φυσικών και πολιτιστικών πόρων της υπαίθρου, με ήπιες ενέργειες για την ανάδειξη τους, σε συμφωνία με τον περιβαλλοντικό σχεδιασμό και το πλαίσιο διαχείρισης τους. Σκοπός είναιη δημιουργία κατάλληλων προϋποθέσεων για την ήπια και βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, την ενδυνάμωση της πολυλειτουργικότητας και την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης :Επιλέξιμη περιοχή εφαρμογής είναι η περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος με χρηματοδότηση από το ΕΓΤΑΑ που δεν αποτελεί περιοχή εφαρμογής του ΕΤΘΑ. Ορίζεται δυτικά από το διακριτό όριο που καθορίζουν οι: α)Νέα εθνική οδός Αθηνών-Θεσσαλονίκη, από τον κόμβο της Κατερίνης και προς τα νότια έως τα όρια με την Π.Ε. Λάρισας β)Παλαιά εθνική οδός Κατερίνης-Θεσσαλονίκης, από τον κόμβο της Κατερίνης και προς τα βόρεια έως την Δ.Κ. Αιγινίου.

Δικαιούχοι: Α) Φορείς εντός Δημοσίου Τομέα (ΟΤΑ Α ή Β Βαθμού, Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Πανεπιστήμια, άλλοι τοπικοί δημόσιοι φορείς) που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων ή έχουν συναφείς καταστατικούς σκοπούς, εμπειρία και ικανότητα, Β) Φορείς εκτός Δημοσίου Τομέα (όπως σωματεία, ΑΜΚΕ, λοιπές ΜΚΟ – ΝΠΙΔ) με συναφείς καταστατικούς σκοπούς.

Επιχορηγούνται έργα με συνολικό προϋπολογισμό έως 600.000,00 €. Για τις δαπάνες που αφορούν **άυλες ενέργειες** ο συνολικός προϋπολογισμός δύναται να ανέρχεται **έως 50.000 €.**

Οι επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- Λοιπός Εξοπλισμός
- Εξοπλισμός ΑΠΕ
- Μελέτες έρευνας αγοράς, μάρκετινγκ προώθησης προϊόντων
- Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων και σημάτων ποιότητας
- Ανάπτυξη λογισμικού
- Διαμόρφωση Χώρων
- Μελέτες για έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες που σχετίζονται με εκτέλεση του έργου
- Σχεδιασμός και παραγωγή πληροφοριακού και διαφημιστικού υλικού για την ενημέρωση των επισκεπτών
- Δημιουργία ντοκιμαντέρ

- Διεξαγωγή ημερίδων εκδηλώσεων ενημέρωσης και προβολής
- Μίσθωση χώρων και εξοπλισμού
- Εξοπλισμός και οπτικοακουστικά μέσα
- Παραγωγή-αγορά εκθεσιακού υλικού
- Έρευνα / καταγραφή πολιτιστικών, λαογραφικών και ιστορικών στοιχείων
- Κατασκευή – αγορά παραδοσιακών φορεσιών
- Κατασκευή – αγορά παραδοσιακών μουσικών οργάνων.

ΔΡΑΣΗ 19.2.5 ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ

Υποδράση 19.2.5.1 Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.

Η υποδράση αφορά στην βελτίωση της σύνδεσης των κτηνοτροφικών και γεωργικών εκμεταλλεύσεων με τις μεταποιητικές μονάδες της περιοχής, καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, για την ταχύτερη και ασφαλέστερη μεταφορά των ευπαθών προϊόντων καθώς και τη μείωση του κόστους μεταφοράς τους και με τελικό σκοπό την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Βασική προϋπόθεση για την υλοποίηση μίας πράξης εντός της υποδράσης είναι η ύπαρξη και εξυπηρέτηση μεταποιητικών μονάδων (τουλάχιστον μίας) που δραστηριοποιούνται στην περιοχή εφαρμογής του ΤΠ, παράλληλα με την εξυπηρέτηση του συνόλου των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής.

Η υποδράση αφορά σε έργα υποδομής για **βελτίωση της πρόσβασης σε μεταποιητικές μονάδες γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων** στην περιοχή παρέμβασης, για την καλύτερη σύνδεση των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων με τις μεταποιητικές μονάδες της περιοχής, με στόχο την ευκολότερη, ασφαλέστερη και ταχύτερη μετακίνηση των ατόμων που ασχολούνται με την παραγωγή, εμπορία και μεταποίηση αγροτικών προϊόντων.

Κατά την εφαρμογή θα τηρηθούν οι όροι, οι τομείς ενίσχυσης, οι περιορισμοί και οι επιλέξιμες δαπάνες του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή του Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020.

Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν σε κατασκευή έργων πρόσβασης σε γεωργική γη ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση, υποχρεωτικά **για την εξυπηρέτηση μεταποιητικών μονάδων της περιοχής**. Τα έργα θα πρέπει υποχρεωτικά να προβλέπουν τσιμεντόστρωση ή ασφαλτόστρωση και να μην περιλαμβάνουν συνθήσεις παρεμβάσεις συντήρησης.

Ποσοστό Επιχορήγησης : Οι παρεμβάσεις αφορούν δημόσια υποδομή και **το ποσοστό ενίσχυσης** ανέρχεται στο **100% του συνολικού προϋπολογισμού**.

Στόχος της Υποδράσης είναι : η δημιουργία κατάλληλων προϋποθέσεων για την αντιμετώπιση των χωρικών ανισοτήτων, ώστε να εξασφαλίζονται οι βασικές συνθήκες άνεσης και καλής διαβίωσης των κατοίκων και η ήπια και βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών. Η εξασφάλιση της εύκολης και ασφαλούς προσπελασιμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, καθ' όλη την διάρκεια του χρόνου, συμβάλλει στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εκμεταλλεύσεων του αγροτικού τομέα, μέσω αύξησης της παραγωγικότητας και αποδοτικότητας τους, με θετικές επιπτώσεις στο αγροτικό εισόδημα. Υποστηρίζει ενέργειες για την αντιμετώπιση των χωρικών ανισοτήτων, με την και υπηρεσιών.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης : Επιλέξιμη περιοχή είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος. Αποτελείται από το σύνολο των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων του νομού Πιερίας. Δεν συμπεριλαμβάνεται η εντός σχεδίου περιοχή της πόλης της Κατερίνης.

Δικαιούχοι: Αποκλειστικά δημόσιος φορέας, που έχει την αρμοδιότητα ένταξης και υλοποίησης της σχετικής πράξης.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων παρεμβάσεων μπορεί να ανέλθει μέχρι 600.000 €.

Οι επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- δαπάνη κατασκευής έργου.

Συνολική

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

2.1 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στις ακόλουθες περιοχές εστίασης του ΠΑΑ 2014-2020:

Πίνακας 1.1 (Πρωτογενής Επιπτώσεις)

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 6«Κοινωνική ένταξη, μείωση της φτώχειας και οικονομική ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές»
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ: 6B«Πρώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές»

2.2 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν σε κάθε προκηρυσσόμενη δράση, θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των παρακάτω δεικτών:

Πίνακας 1: Δείκτες εκροών

Δείκτης εκροών	Περιγραφή Δείκτη	Κωδικός Διάστασης / Δεδομένου Διάστασης	Περιγραφή Διάστασης / Δεδομένου Διάστασης	Δράσεις που αφορά	Τρόπος Συμπλήρωσης
O1	Συνολικές δημόσιες δαπάνες			ΟΛΕΣ	ΑΥΤΟΜΑΤΑ
O20	Αριθμός έργων LEADER στα οποία παρέχεται στήριξη			ΟΛΕΣ	ΑΥΤΟΜΑΤΑ
O22	Αριθμός (πλήθος) φορέων υλοποίησης έργου			ΟΛΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
		PPT	Τύπος Δικαιούχου		
		PPT1	ΜΚΟ		
		PPT2	ΟΤΔ		
		PPT3	Δημόσιος Φορέας		
		PPT4	ΜΜΕ		
		PPT5	Άλλο	ΟΛΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ (επιλέγει ένα δεδομένο διάστασης)
O15	Πληθυσμός που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές			ΟΛΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
AdO-6B.F	Θέσεις εργασίας - Γυναίκες που δημιουργούνται			ΟΛΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
AdO-6B.M	Θέσεις εργασίας - Άνδρες που δημιουργούνται			ΟΛΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
O4	Αριθμός εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων στις οποίες παρέχεται στήριξη			19.2.5.1	ΑΥΤΟΜΑΤΑ
AdO.ROAD	Μήκος οδοποιίας (km)			19.2.5.1	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ

3.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

3.1 Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων ανέρχεται σε **1.142.500,00 €** με την παρούσα πρόσκληση και κατανέμεται κατά υποδράση ως ακολούθως:

Πίνακας1

A/A	ΥΠΟΔΡΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
(1)	(2)	(3)
1	19.2.4.1 Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (ενδεικτικά: ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία εντός οικισμού), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια.	180.000,00 €
2	19.2.4.2 Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (ενδεικτικά: παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία).	320.000,00 €
3	19.2.4.3 Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπλασης χώρων εντός οικισμών, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (ενδεικτικά: σημάνσεις, δημόσιοι κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές).	80.000,00 €
4	19.2.4.4 Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων.	130.000,00 €
5	19.2.4.5 Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικό-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου – μύλοι, γεφύρια).	40.000,00 €
6	19.2.5.1 Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις	392.500,00 €
	ΣΥΝΟΛΟ	1.142.500,00

3.2 Η ΟΤΔ (με σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020 και της Ε.Υ.Δ. (Ε.Π.) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας) δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά υποδράση και θεματική κατεύθυνση ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας (ιστοσελίδας του ΠΑΑ www.agrotikianaptixi.gr ή/και της ΟΤΔ www.pieriki-anaptixiaki.gr).

- 3.3** Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης πράξης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την κατασκευή των σχετικών υποδομών δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για επιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας των υποδομών.
- 3.4** Στο πλαίσιο του Τοπικού Προγράμματος είναι δυνατή η υλοποίηση έργων δημοσίου χαρακτήρα των οποίων η δημόσια δαπάνη δεν μπορεί να υπερβεί το 40% της δημόσιας δαπάνης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης (υπομέτρο 19.2).

4 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

- 4.1** Οι επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τα άρθρα 45, 46 και 60 (όπου έχει εφαρμογή), του Καν. (ΕΕ) 1305/2013 καθώς και των άρθρων 65-71 και του άρθρου 69§3 του Καν. (ΕΕ) 1303/2013.

Η επιλεξιμότητα των δαπανών αρχίζει από την οριστική υποβολή της αίτησης στήριξης από τον δικαιούχο στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ). Εξαιρούνται οι δαπάνες για τα γενικά έξοδα οι οποίες είναι επιλέξιμες, σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. (ΕΕ) 1303/2013, εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί και πληρωθεί από τον δικαιούχο μετά την 1^η Ιανουαρίου 2014. Δαπάνες που πραγματοποιούνται και εξοφλούνται πριν την τελική ένταξη της πράξης, γίνονται με αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου.

Ο δικαιούχος οφείλει να ολοκληρώσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης, και εντός, το πολύ, τριών (3) ετών από την στιγμή της ένταξης (και σε κάθε περίπτωση μέχρι την **30-06-2023**), όπως ορίζεται στον άρθρο 4 της Υ.Α. 13215/30.11.17.

- 4.2** Ενδεικτικά, επιλέξιμες δαπάνες αποτελούν οι πιο κάτω κατηγορίες δαπανών:

- α) η κατασκευή ή βελτίωση ακίνητης περιουσίας (Δεν αφορά την Υποδράση 19.2.4.4)
- β) η αγορά νέων μηχανημάτων και εξοπλισμού μέχρι την αγοραστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (Δεν αφορά την Υποδράση 19.2.4.4)
- γ) οι γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις δαπάνες που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας. Οι μελέτες σκοπιμότητας παραμένουν επιλέξιμες δαπάνες ακόμη και όταν, βάσει των αποτελεσμάτων τους, δεν πραγματοποιούνται δαπάνες σύμφωνα με τα στοιχεία α) και β). Η επιλεξιμότητα των συγκεκριμένων δαπανών αρχίζει από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και πρέπει να αφορά μόνο το προτεινόμενο έργο και όχι τυχόν προγενέστερη μορφή του.

δ) που αφορούν άυλα στοιχεία όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού κ.λ.π.

ε) οι δαπάνες για την απόκτηση των απαραίτητων για την πράξη εδαφικών εκτάσεων (Δεν αφορά την Υποδράση 19.2.4.4), εφ' όσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι:

(1) Η αξία της εδαφικής έκτασης πιστοποιείται από ανεξάρτητο ειδικευμένο εμπειρογνώμονα ή δεόντως εξουσιοδοτημένο επίσημο φορέα που βεβαιώνει ότι η τιμή αγοράς δεν υπερβαίνει την εμπορική αξία της εδαφικής έκτασης και την αντικειμενική αξία για τις περιπτώσεις όπου εφαρμόζεται το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού.

(2) Η έκταση δεν ανήκει στο δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

(3) Η επιλέξιμη, για συνεισφορά από τα Ταμεία, δαπάνη για αγορά μη οικοδομημένης και οικοδομημένης γης δεν υπερβαίνει το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για την οικεία πράξη. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15%. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, το όριο μπορεί να αυξηθεί υπερβαίνοντας τα αντίστοιχα προαναφερθέντα ποσοστά, για πράξεις που αφορούν διατήρηση του περιβάλλοντος.

Σε περίπτωση απαλλοτριώσεων, εφαρμόζονται οι όροι που αναφέρονται στα ανωτέρω σημεία (1), (2) και (3). Ως δαπάνη αγοράς νοείται η τιμή της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, η οποία καθορίζεται από τα αρμόδια δικαστήρια.

στ) Οι δαπάνες των απαραίτητων μελετών και λοιπών υποστηρικτικών ενεργειών.

Το ύψος των επιλέξιμων δαπανών για όλες τις κατηγορίες μελετών και λοιπών υποστηρικτικών ενεργειών ορίζεται σε :

α. Δαπάνη υποβολής φακέλου (κατάθεση Αίτηση Στήριξης) μέχρι 1.000 €

β. Τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου (παρακολούθηση της διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου) μέχρι 3.000 €

γ. Μελέτη για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου ως :

2. Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας (μελέτη – επίβλεψη) μέχρι ποσοστού 10% επί του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου που αφορά την κατασκευή, τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις του κτιρίου και τον περιβάλλοντα χώρο.

3. Παροχή υπηρεσιών για λοιπές υποστηρικτικές μελέτες (περιβαλλοντικές, μουσειολογικές κ.λ.π.) σωρευτικά μέχρι του ποσού των 6.000 €

4. Μελέτες ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων και ενεργειακές επιθεωρήσεις για εφαρμογή συστημάτων Α.Π.Ε. μέχρι το πόσο των 1.000€.

5. Μελέτες και πιστοποίηση συστημάτων ποιότητας (ISO) σωρευτικά μέχρι του ποσού των 2.500 €.

Σημειώνεται ότι οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών παρακολούθησης και διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες υπό τον όρο ότι αφορούν στο χρονικό διάστημα από την υποβολή της Αίτησης Στήριξης και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης.

4.3 Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες η αγορά μεταφορικών μέσων (εκτός ειδικών πλήρως αιτιολογημένων περιπτώσεων, π.χ. δαπάνες που αφορούν στην μετακίνηση ευπαθών ομάδων), οι λειτουργικές δαπάνες των υποδομών, η χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού/παγίων εκτός αν με την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου η κυριότητα τους περιέλθει στην κυριότητα του

φορέα της επένδυσης, ο Φ.Π.Α. εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας (άρθρο 69 του Καν. 1303/2013 και άρθρο 17 της 110427/ΕΥΘΥ/1020/20-10-2016 (ΦΕΚ 3521/01-11-2016, τ.Β.) Απόφασης του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού).

- 4.4** Ειδικότερα, όσον αφορά στις πράξεις οι οποίες υλοποιούνται δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 651/2014 πρέπει να πληρείται ο χαρακτήρας κινήτρου και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση σχεδίου, πριν από την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης από τους δικαιούχους. Έναρξη εργασιών ορίζεται «το πρώτο χρονικό διάστημα μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών».

Σημειώνεται ότι για πράξεις που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 53,55 και 56 του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014, είναι δυνατόν υποβληθούν για χρηματοδότηση έργα που είναι είτε δημοπρατημένα είτε συμβασιοποιημένα καθώς και έργα για τα οποία έχει ξεκινήσει η υλοποίηση τους αλλά δεν έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως. Στις περιπτώσεις έργων που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, ο έλεγχος νομιμότητας σταδίων δημοπράτησης και ανάληψης νομικής δέσμευσης θα πραγματοποιείται κατά τον διοικητικό έλεγχο του 1^{ου} αιτήματος πληρωμής (άρθρο 13 της ΥΑ 13215/30-11-2017) και σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπίας ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης.

- 4.5** Για τα έργα δημοσίου χαρακτήρα που υλοποιούνται από φορείς του δημοσίου, η δαπάνη εκπόνησης της σχετικής μελέτης μπορεί να είναι επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση που ο φορέας, δεν διαθέτει την τεχνική επάρκεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην εκπόνησή της.

Επίσης, αν η τεχνική υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής δεν πληροί τις προδιαγραφές επάρκειας για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης έργου ή μελέτης, ακολουθούνται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του Ν.4412/2016 (Α' 147).

- 4.6** Σε παρεμβάσεις που σχετίζονται με ενέργειες ανάδειξης και προβολής για την αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής, δεν δύναται να διατίθεται προς πώληση το σχετικό προϊόν, στο οποίο πρέπει να αναγράφεται ότι διανέμεται δωρεάν, σε περίπτωση που το ποσοστό στήριξης είναι 100%.

- 4.7** Το ακίνητο στο οποίο θα υλοποιηθεί το έργο, θα πρέπει να είναι ελεύθερο βαρών (προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη) και να μην εκκρεμούν διεκδικήσεις τρίτων επ' αυτού (πιστοποιητικό βαρών και μη διεκδικήσεων αντίστοιχα). Κατ'εξάιρηση, στις ακόλουθες περιπτώσεις είναι δυνατή η ύπαρξη εγγεγραμμένων βαρών όταν:

- ✓ η επενδυτική πρόταση αφορά στην τοποθέτηση εξοπλισμού ή ήπιες ενέργειες που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο,
- ✓ η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε μετά από φυσική καταστροφή,
- ✓ η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου για την υλοποίηση της πρότασης.

Σε περίπτωση πράξεων που περιλαμβάνουν υποδομές απαιτούνται αποδεικτικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου, ή μακροχρόνια μίσθωση/παραχώρηση ή προσύμφωνο τουλάχιστον για 15 έτη από την δημοσιοποίηση της πρόσκλησης, επί του γηπέδου ή του αγροτεμαχίου στο οποίο πραγματοποιούνται οι επενδύσεις. Σε περίπτωση εκσυγχρονισμού, χωρίς επέμβαση στον φέροντα οργανισμό του κτιρίου ή/και υλοποίησης μικρών βοηθητικών κτισμάτων εντός του οικοπέδου, τουλάχιστον εννιά (9) έτη από την δημοσιοποίηση της πρόσκλησης.

Κατά την υποβολή φακέλου συμμετοχής, στα πλαίσια της αίτησης στήριξης, γίνονται δεκτά προσύμφωνα μίσθωσης/παραχώρησης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, ενώ τα συμφωνητικά θα πρέπει να προσκομίζονται πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης της πράξης.

- 4.8** Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών, δηλαδή της ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 30 Ιουνίου 2023.

Η ολοκλήρωση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της πράξης θεωρείται η κατάθεση του τελικού αιτήματος πληρωμής του έργου στην ΟΤΔ.

Η μη τήρηση των παραπάνω, επιφέρει την ανάκληση ένταξης της πράξης, αυτομάτως, από την ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ σε περίπτωση που έχει καταβληθεί δημόσια δαπάνη, αυτή επιστρέφεται εντόκως, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

- 4.9** Πράξεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως δεν είναι επιλέξιμες, ανεξάρτητα εάν έχουν εκτελεστεί ή όχι οι σχετικές πληρωμές.
- 4.10** Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ/1020 (ΦΕΚ 3521/01.11.2016) τροποποίηση και αντικατάσταση της με αρ. πρωτ. 81986/ΕΥΘΥ 712/31.07.2015 (ΦΕΚ 1822/Β/24.08.2014) Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».
- 4.11** Σε περίπτωση που μια πράξη εξετάζεται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι να υποβάλλουν στοιχεία τα οποία διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω αναφερόμενη Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης είναι αναγκαίο να υποβληθούν στοιχεία που συνάδουν με τα εξής:

(1) Το γεγονός ότι οι τοπικές αρχές αναθέτουν μία δημόσια υπηρεσία σε έναν εσωτερικό πάροχο (ακόμη και αν είχαν την ελευθερία να αναθέσουν την υπηρεσία αυτή σε τρίτους) δεν

αποκλείει ενδεχόμενη νόθευση του ανταγωνισμού. Ωστόσο, πιθανή νόθευση του ανταγωνισμού αποκλείεται εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) μία συγκεκριμένη υπηρεσία υπόκειται σε νόμιμο μονοπώλιο (που συστάθηκε σύμφωνα με το δίκαιο της Ε.Ε.),

(β) το νόμιμο μονοπώλιο δεν αποκλείει μόνο τον ανταγωνισμό στην αγορά, αλλά και για την αγορά, υπό την έννοια ότι αποκλείει κάθε δυνατό ανταγωνιστή από το να καταστεί ο αποκλειστικός πάροχος την εν λόγω υπηρεσίας,

(γ) η υπηρεσία δεν βρίσκεται σε ανταγωνισμό με άλλες υπηρεσίες και

(δ) ο πάροχος υπηρεσιών δεν μπορεί να δραστηριοποιηθεί (λόγω κανονιστικών ή καταστατικών περιορισμών) σε οποιαδήποτε άλλη απελευθερωμένη αγορά (είτε γεωγραφική αγορά είτε αγορά προϊόντος) ή, εάν δραστηριοποιείται σε μια άλλη αγορά ανοικτή στον ανταγωνισμό, αποκλείεται η διεπιδότηση, γεγονός που προϋποθέτει ότι χρησιμοποιούνται ξεχωριστοί λογαριασμοί, κατανέμονται δαπάνες και έσοδα με κατάλληλο τρόπο και η δημόσια χρηματοδότηση που παρέχεται για την υπηρεσία και υπόκειται στο νομικό μονοπώλιο δεν μπορεί να ωφελήσει άλλες δραστηριότητες.

(2) Εφόσον αυτό δεν μπορεί να αποδειχθεί, τότε πρέπει να εξεταστεί η μικρή επίπτωση στις συναλλαγές. Βάση του ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης, ορισμένες δραστηριότητες έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν καθόλου τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Ειδικότερα, όταν ο δικαιούχος παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε μια περιορισμένη περιοχή ενός κράτους μέλους και είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, η δράση δεν έχει παρά οριακές επιπτώσεις στις συνθήκες διασυνοριακών επενδύσεων ή εγκατάστασης και υπάρχει το πολύ ένας αμελητέος αντίκτυπος στις αγορές και στους καταναλωτές σε γειτονικά κράτη – μέλη.

4.12 Ως μέγιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων ορίζεται το ποσό **των 600.000,00 ΕΥΡΩ** (βλ. Άρθρο 4 ΚΥΑ2635/20-9-2017/ΦΕΚ 3313/17, ανάλογα με την υποδράση και την πράξη).

Ως μέγιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων που αφορούν **άυλες ενέργειες** ορίζεται το ποσό των **50.000,00 €** για έργα δημοσίου χαρακτήρα. Ως άυλες πράξεις χαρακτηρίζονται οι πράξεις οι οποίες δεν αφορούν στη δημιουργία υποδομών ή σε επενδύσεις.

4.13 Οποιαδήποτε αύξηση του κόστους της πράξης, βαρύνει αποκλειστικά και μόνο το δικαιούχο, εκτός των περιπτώσεων που αυτή ανακύπτει από σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις όπως αύξηση συντελεστών ΦΠΑ, αύξηση των τιμολογίων των δημοσίων έργων, με την επιφύλαξη του ανωτάτου συνολικού κόστους ανά δράση.

4.14 Έργα με έσοδα. Εφόσον η Πράξη έχει έσοδα θα συμπληρωθεί το έντυπο «Ε.Ι.1_4 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ_v1_301015» για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων που παράγει η πράξη(αφορά και επενδύσεις κάτω του 1.000.000 €).

Προκειμένου να καθοριστούν τα δυνητικά «καθαρά έσοδα» που παράγει η πράξη μετά την ολοκλήρωσή της και ενδεχομένως και κατά τη διάρκεια υλοποίησής της, διενεργείται από τον δικαιούχο χρηματοοικονομική ανάλυση σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες που είναι συνημμένες στην παρούσα πρόσκληση Ο_Ε.Ι_4 «Οδηγίες για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων για Πράξεις των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020»).

4.15 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας.

Η στήριξη για την υλοποίηση δράσεων/έργων δημοσίου χαρακτήρα παρέχεται σε έργα που θα πρέπει:

1. να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο,
2. να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών κατευθύνσεων του Τοπικού Προγράμματος,
3. να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΠΑΑ 2014-2020 σχετικά με το CLLD/Leader,
4. να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτής,
5. για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, να έχει υποβληθεί τουλάχιστον Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του άρθρου 45 του Ν.4412/2016(Α' 147), που να περιλαμβάνει τα αναγκαία στοιχεία, όπως εξειδικεύεται στην πρόσκληση.

Σε περιπτώσεις που οι οριστικές μελέτες και τα τεύχη δημοπράτησης, δεν έχουν υποβληθεί με την αίτηση στήριξης, τότε θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός εξαμήνου από την Απόφαση Ένταξης του έργου, ενώ δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του προϋπολογισμού της προτεινόμενης πράξης που περιλήφθηκε στην αίτηση στήριξης. Σε αντίθετη περίπτωση ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης.

Για τα έργα που αφορούν σε αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση και ανάδειξη οικισμού ή τμήματος αυτού, στο πλαίσιο των δράσεων του υπομέτρου 19.2, θα πρέπει να υπάρχει μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού, όπως εξειδικεύεται στην πρόσκληση. Κατά προτεραιότητα θα εντάσσονται περιοχές στις οποίες έχουν ήδη ολοκληρωθεί τα βασικά δίκτυα (όπως ύδρευσης, αποχέτευσης).

6. να επαληθεύεται το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, (εκτός των έργων που υλοποιούνται με τιμολόγιο δημοσίων έργων),
7. να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης και ιδιαίτερα για τις επενδύσεις γίνεται εκτίμηση της αναμενόμενης περιβαλλοντολογικής επίπτωσης με βάση τη συγκεκριμένη, για την επένδυση, νομοθεσία, όταν αυτή μπορεί να θίξει το περιβάλλον,
8. να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού,
9. να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο,
10. να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία ή τη συντήρηση όπου απαιτείται.

Αναλυτικά κριτήρια επιλεξιμότητας (αποκλεισμού) για κάθε υποδράση περιγράφονται στον Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης.

4.16 Δαπάνες βάσει απλοποιημένου κόστους : Δεν αφορά τις παρούσες δράσεις

Στο παρόν κεφάλαιο, η ΟΤΔ, εφόσον επιλέξει ότι για τον τύπο των προκηρυσσόμενων δράσεων δύνανται να δηλωθούν δαπάνες προσδιοριζόμενες βάσει μεθόδου/ων απλοποιημένου κόστους, περιγράφει αναλυτικά τη μέθοδο απλοποιημένου κόστους, προκειμένου οι δυνητικοί δικαιούχοι να καταρτίσουν ανάλογα το χρηματοδοτικό σχέδιο της πρότασής τους.

Πιο συγκεκριμένα, η ΟΤΔ παραθέτει τις εξής πληροφορίες:

- Προσδιορίζει με σαφήνεια τους τύπους των πράξεων ή το μέρος των επί μέρους δράσεων τους και την μέθοδο απλοποιημένου κόστους που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό των δαπανών τους. Ενημερώνει τους δικαιούχους ότι για τις δαπάνες που θα δηλώσουν βάσει απλοποιημένου κόστους δεν απαιτείται η προσκόμιση παραστατικών και δικαιολογητικών εγγράφων.
- Ανάλογα με τη μέθοδο απλοποιημένου κόστους πληροφορεί για τα εξής:

✓ Μέθοδος μοναδιαίου κόστους

Προσδιορίζεται το μοναδιαίο κόστος σε ευρώ και η μονάδα μέτρησης. Βάσει του μοναδιαίου κόστους και τον αριθμό των μονάδων που θα προκύψουν από την ανάλυση του φυσικού αντικειμένου της πράξης / του υποέργου / επί μέρους δράσεων, οι δικαιούχοι θα υπολογίσουν τη δημόσια δαπάνη (ως κατ' αποκοπή ποσό) της πράξης, του υποέργου, ή των επί μέρους δράσεων.

✓ Μέθοδος κατ' αποκοπή ποσό (LumpSum)

Προσδιορίζεται το κατ' αποκοπή ποσό σε ευρώ, το οποίο δύνανται οι δικαιούχοι να το δηλώσουν ως συνολική επιλέξιμη δαπάνη των πράξεων, ή των υποέργων, ή των επί μέρους δράσεων με συνολική δημόσια δαπάνη ≤100.000 ευρώ.

Στις περιπτώσεις που η πρόσκληση απευθύνεται σε ονοματισμένους ή μικρό αριθμό δικαιούχων, η ΟΤΔ δύναται να προσδιορίσει το κατ' αποκοπή ποσό κατά την αξιολόγηση και επιλογή της πράξης στη βάση αναλυτικού και κατάλληλα τεκμηριωμένου προ/σμού που δηλώνεται από τους δικαιούχους στο τεχνικό δελτίο πράξης (Τμήμα Η: χρηματοδοτικό σχέδιο υποέργου εκτέλεσης με ίδια μέσα).

Στην περίπτωση που η ΟΤΔ ορίσει την εν λόγω μέθοδο για τη χρηματοδότηση των δράσεων, ενημερώνει τους δυνητικούς δικαιούχους με σαφή και ρητό τρόπο ότι, η οποιαδήποτε απόκλιση του εκτελεσθέντος φυσικού αντικειμένου της πράξης ή του μέρους της που εφαρμόζεται η μέθοδος από το προγραμματισθέν, έστω και κατά το ελάχιστο, επιφέρει την μη καταβολή του συνόλου του κατ' αποκοπή ποσού.

✓ Μέθοδοι υπολογισμού έμμεσων δαπανών ως ποσοστό (%) επί άμεσων δαπανών της πράξης

Προσδιορίζεται το ποσοστό (%) βάσει του οποίου οι δικαιούχοι μπορούν να υπολογίσουν τις έμμεσες δαπάνες της πράξης ή υποέργου της επί άμεσων δαπανών της πράξης ή του υποέργου της αντίστοιχα, καθώς και τις κατηγορίες άμεσων δαπανών οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν ως βάση υπολογισμού των έμμεσων δαπανών. Οι μέθοδοι αυτοί είναι οι εξής:

- Ποσοστό ....% επί των άμεσων δαπανών της πράξης ή του υποέργου (το ύψος του ποσοστού, το οποίο δεν μπορεί να ανέλθει πάνω από το 25%, προσδιορίζεται από την ΟΤΔ)
- Ποσοστό ....% επί των άμεσων δαπανών της πράξης ή του υποέργου (το ύψος του ποσοστού, το οποίο δεν μπορεί να ανέλθει πάνω από 7%, προσδιορίζεται από την ΟΤΔ)
- Ποσοστό ....% επί των άμεσων δαπανών προσωπικού της πράξης ή του υποέργου (το ύψος του ποσοστού, το οποίο δεν μπορεί να ανέλθει πάνω από το 15%, προσδιορίζεται από την ΟΤΔ)

✓ Μέθοδος υπολογισμού των δαπανών (άμεσες και έμμεσες) ως ποσοστό (%) επί των άμεσων δαπανών προσωπικού

Προσδιορίζεται το ποσοστό ....% επί των άμεσων δαπανών προσωπικού, με βάση το οποίο υπολογίζονται οι υπόλοιπες δαπάνες της πράξης (το ύψος του ποσοστού δεν μπορεί να ανέλθει άνω του 40%, προσδιορίζεται από την ΟΤΔ και έχει εφαρμογή μόνο στις πράξεις ΕΚΤ)

5 ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

5.1 Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΑΑ (www.opsaa.gr/RDIIS) συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά/έγγραφα για τα οποία ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται τα στελέχη του δυνητικού δικαιούχου, να διαθέτουν ατομικό **κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣΑΑ**.

- Οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣΑΑ βρίσκονται στην ηλεκτρονική δ/νση του ΟΠΕΚΕΠΕ (www.opekepe.gr), στον σύνδεσμο «ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ», «ΟΠΣΑΑ 2014 - 2020

(Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης)», Οδηγίες για την πρόσβαση των Δικαιούχων Δημοσίων Έργων στο ΟΠΣΑΑ» ή στο http://www.opekepe.gr/doc/June2010/odhgies_prosbash_dikaiouxwn_opsaa_2_ekdosh.pdf

Η προθεσμία υποβολής δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 60 ημερών από την δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Τα δικαιολογητικά/έγγραφα για τα οποία είναι υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή, εμφανίζονται στο ΟΠΣΑΑ με την ένδειξη: «ΝΑΙ» στο πεδίο: «Υποχρέωση επισύναψης». Τα δικαιολογητικά/έγγραφα, τα οποία δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά εμφανίζονται στο ΟΠΣΑΑ με την ένδειξη: «ΟΧΙ» στο πεδίο: «Υποχρέωση επισύναψης».

Το σύνολο των απαραίτητων **δικαιολογητικών** για κάθε υποδράση αναφέρονται στους σχετικούς πίνακες στον Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης της παρούσας πρόσκλησης.

Επιπλέον, η υπογεγραμμένη αίτηση στήριξης και όλα τα δικαιολογητικά/έγγραφα υποβάλλονται στην **ΟΤΑΠΙΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. Ο.Τ.Α.**, στη διεύθυνση **16^{ης} Οκτωβρίου 17Β, Κατερίνη Τ.Κ. 601 00.**

Η ΟΤΔ έχει την δυνατότητα να ζητήσει, σε πρωτότυπο, ένα δικαιολογητικό για το οποίο αμφιβάλλει για την γνησιότητά του, ή τα σχέδια σε ηλεκτρονική μορφή, στο αρχικό λογισμικό που παρήχθησαν.

- 5.2** Για δράσεις που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση τα εξής στοιχεία:

Εθνική νομοθεσία βάσει της οποίας καταδεικνύεται ότι οι εν λόγω υποδομές αποτελούν «φυσικό μονοπώλιο», καθώς έχει ανατεθεί μόνο στους εν λόγω φορείς η αρμοδιότητα κατασκευής των σχετικών έργων. Η προσκόμιση της εθνικής νομοθεσίας πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις της ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης περί απουσίας άμεσου ανταγωνισμού για τις συγκεκριμένες υποδομές και περί αμελητέας ιδιωτικής χρηματοδότησης στον τομέα των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Όσον αφορά στην προϋπόθεση περί υποδομής που δεν είναι σχεδιασμένη να ευνοεί επιλεκτικά μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή κλάδο αλλά παρέχει οφέλη για την κοινωνία στο σύνολό της, είναι αναγκαίο από τις αιτήσεις χρηματοδότησης και τα συνοδευτικά έγγραφα να διασφαλίζεται ότι τα προς ένταξη έργα εξυπηρετούν μια γεωγραφική περιοχή στο σύνολό της, προκειμένου να παρέχονται οφέλη για το σύνολο της κοινωνίας και να διασφαλίζεται η αποτροπή της εύνοιας συγκεκριμένης επιχείρησης ή κλάδου δραστηριότητας.

- 5.3 Ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής πρότασης: 18/04/2018**

Ημερομηνία λήξης ηλεκτρονικής υποβολής πρότασης: 27/06/2018

Ημερομηνία υποβολής του αποδεικτικού ηλεκτρονικής υποβολής πρότασης, της υπογεγραμμένης αίτησης στήριξης και όλων των συνημμένων δικαιολογητικών/εγγράφων στην ΟΤΔ ΠΙΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. Ο.Τ.Α. εντός (5) πέντε ημερολογιακών ημερών (και έως ώρα 14:30) από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης.

Σε περίπτωση ταχυδρομικής υποβολής οι αιτήσεις στήριξης με τα συνημμένα δικαιολογητικά θα πρέπει να έχουν πρωτοκολληθεί στην ΟΤΔΠιερίκη Αναπτυξιακή Α.Ε. ΟΤΑ έως και την ανωτέρω ημερομηνία υποβολής.

Δεν θα γίνονται δεκτές αιτήσεις στήριξης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών και αιτήσεις για τις οποίες δεν έχει προηγηθεί η ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης στο ΟΠΣΑΑ.

5.4 Ειδικότερα, **η ηλεκτρονική υποβολή στο ΟΠΣΑΑ**, περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- (i) **Αίτηση Στήριξης** (*επισυνάπτεται υπόδειγμα*).
- (ii) **Λοιπά στοιχεία** που θεωρούνται απαραίτητα από την ΟΤΔ ανάλογα με το είδος της πράξης και **περιλαμβάνονται στο Παράρτημα της παρούσας πρόσκλησης, καθώς και στον Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης, όπως περιγράφονται αναλυτικά για κάθε υποδράση, στον αντίστοιχο πίνακα. «Απαιτούμενα Δικαιολογητικά» στη στήλη με την ένδειξη «Επισύναψη στο ΟΠΣΑΑ».**

Όλα τα ανωτέρω υποβάλλονται σε **μορφή αρχείου τύπου pdf**.

Στην ΟΤΔ ΠΙΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. Ο.Τ.Α., εκτός της υπογεγραμμένης αίτησης στήριξης, **υποβάλλονται ταχυδρομικά:**

Δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα της παρούσας πρόσκλησης καθώς και στον Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων και προσδιορίζονται για κάθε υποδράση (στον αντίστοιχο πίνακα. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά) στη στήλη με την ένδειξη «Αποστολή με τον φυσικό φάκελο». Σημειώνεται ότι το παράρτημα της αίτησης στήριξης υποβάλλεται τόσο σε έντυπη, όσο και σε ηλεκτρονική μορφή (π.χ. CD) μαζί με τον έντυπο φάκελο.

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι λαμβάνουν αυτοματοποιημένο email από το ΟΠΣΑΑ που τους ενημερώνει πως η αίτηση στήριξής τους, «υποβλήθηκε επιτυχώς στην ημερομηνία..... και έλαβε τον κωδικό .....

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στη διαδικτυακή εφαρμογή, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι της αποκλειστικής ευθύνης των αιτούντων.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων.

5.5 Διόρθωση – ανάκληση αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής

Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνοποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται, κατά περίπτωση, στο ΟΠΣΑΑ.

Εφόσον η διόρθωση αφορά και σε δικαιολογητικά που έχουν ήδη υποβληθεί σε έντυπη μορφή, αυτά αποστέλλονται εκ νέου στην ΟΤΔ για την αντικατάστασή τους.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτησης στήριξης εν όλο ή εν μέρει μετά από σχετικό αίτημά τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν. 809/2014. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.1 Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΑΑ και η αξιολόγηση είναι συγκριτική.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου δύναται να ζητηθεί, η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, εντός 5 (πέντε) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο.

Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, προβλέπονταν στην πρόσκληση, εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης και διορθώνουν προφανή σφάλματα της αίτησης στήριξης ή/και των δικαιολογητικών που τη συνοδεύουν.

Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.

Σε κάθε περίπτωση υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΑΑ τα συμπληρωματικά στοιχεία και οι διευκρινίσεις, για τα οποία ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική τους υποβολή τους και ταυτόχρονα ο δικαιούχος ενημερώνει με υπογεγραμμένη επιστολή υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, την ΟΤΔ, εντός της οριζόμενης από την πρόσκληση προθεσμίας. Τα συμπληρωματικά στοιχεία και οι διευκρινίσεις στοιχείων, για τα οποία δεν ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή τους στο ΟΠΣΑΑ, υποβάλλονται συνημμένα της υπογεγραμμένης επιστολής υποβολής και συμπληρώνουν τον φάκελο της αίτησης στήριξης.

6.2 Αρχικά ελέγχεται από Επιτροπή της ΟΤΔ η εμπρόθεσμη υποβολή, η επιλεξιμότητα του δικαιούχου, η συμμόρφωση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας τις δεσμεύσεις και άλλες υποχρεώσεις που συνδέονται με την ενέργεια για την οποία ζητείται στήριξη, σύμφωνα με τον «Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

6.3 Στη συνέχεια οι αιτήσεις βαθμολογούνται με βάση τα κριτήρια επιλογής και προσδιορίζεται ο συνολικός εγκρινόμενος προϋπολογισμός και το ισχύον ποσοστό στήριξης, λαμβάνοντας υπόψη και το «εύλογο κόστος» των προτεινόμενων δαπανών, όπου απαιτείται.

6.4 Τα αποτελέσματα αποτυπώνονται σε κατάλληλο φύλλο διοικητικού ελέγχου κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, όπως αυτό απεικονίζεται στο ΟΠΣΑΑ.

6.5 Με βάση τα ως άνω αποτελέσματα οι επιτροπές συντάσσουν πίνακα αποτελεσμάτων, στον οποίο περιλαμβάνονται οι παραδεκτές – βαθμολογηθείσες και οι μη παραδεκτές αιτήσεις στήριξης. Σε περίπτωση **ισοβαμίας** αιτήσεων εξετάζεται η επιμέρους βαθμολογία των κριτηρίων με βάση την βαρύτητα τους. Οι παραδεκτές αιτήσεις κατατάσσονται με φθίνουσα βαθμολογική σειρά, ανά υπο-δράση. Στον πίνακα κατάταξης περιλαμβάνονται:

1. οι αιτήσεις που κρίνονται παραδεκτές προς στήριξη, των οποίων ο συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης δεν υπερβαίνει αθροιστικά τον αντίστοιχο της πρόσκλησης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη από 30%.
2. το οικονομικό αντικείμενο των αιτήσεων, έτσι όπως διαμορφώθηκε από το διοικητικό έλεγχο.

3. οι αιτήσεις οι οποίες, πληρούν μεν τα απαιτούμενα κριτήρια, αλλά δεν κρίνονται καταρχήν παραδεκτές, λόγω εξάντλησης της διατιθέμενης δημόσιας δαπάνης της πρόσκλησης στη συγκεκριμένη υποδράση.
4. οι αιτήσεις που κρίνονται μη παραδεκτές προς στήριξη και οι λόγοι απόρριψής τους.

6.6 Ακολούθως η ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας πραγματοποιεί δειγματοληπτικό έλεγχο και η ΟΤΔ, δημοσιοποιεί τον τελικό πίνακα αποτελεσμάτων. Ο τελικός πίνακας αποτελεσμάτων συνοδεύεται από σαφείς πληροφορίες για την πρόσβαση των αιτούντων στο αναλυτικό αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου, όπως αυτό απεικονίζεται στο ΟΠΣΑΑ.

Οι αιτήσεις που κρίνονται παραδεκτές προς στήριξη, σύμφωνα με το σημείο 1ης παραγράφου 6.5, εντάσσονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με την παράγραφο 6.7.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι λαμβάνουν αυτοματοποιημένο email από το ΟΠΣΑΑ που τους ενημερώνει για το αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου (θετικό ή αρνητικό). Στην περίπτωση που το αποτέλεσμα είναι αρνητικό, το αυτοματοποιημένο email παραπέμπει τους δυνητικούς υποψηφίους στο σύνδεσμο του ΟΠΣΑΑ ώστε να ενημερωθούν για τους λόγους απόρριψης καθώς και για το δικαίωμα, την προθεσμία και τόπο υποβολής της προσφυγής.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι έχουν δικαίωμα **ενδικοφανούς προσφυγής** κατά του τελικού Πίνακα Αποτελεσμάτων, η οποία υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΑΑ και αποστέλλει το αποδεικτικό κατάθεσης στην ΟΤΔ. **Η προσφυγή υποβάλλεται εντός 15 ημερών** από την κοινοποίηση στον δικαιούχο, του τελικού Πίνακα Αποτελεσμάτων και εξετάζεται από επιτροπή προσφυγών της ΟΤΔ.

Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης των προσφυγών από την επιτροπή προσφυγών, συντάσσεται ο τελικός πίνακας κατάταξης της αρχικής αξιολόγησης και εγκρίνεται, με απόφαση της ΕΔΠ, με τις τελικά επιλεγμένες αιτήσεις στήριξης.

Η ΟΤΔ ενημερώνει ατομικά όλους τους αιτούντες για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης των προσφυγών, με απόδειξη παραλαβής.

6.7 Για τις αιτήσεις που επιλέχθηκαν προς στήριξη εκδίδεται απόφαση ένταξης πράξεων, με την οποία κάθε αίτηση χαρακτηρίζεται ως πράξη του ΠΑΑ κατά την έννοια του άρθρου 2.(9) Καν. (ΕΕ) 1303/2013. Η **έκδοση απόφασης ένταξης** της πράξης (συνημμένο υπόδειγμα) πραγματοποιείται στο ΟΠΣΑΑ με ευθύνη της ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και δύναται να περιλαμβάνει μία ή περισσότερες πράξεις. Η εν λόγω απόφαση εκδίδεται από τον Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας.

Η Απόφαση αναρτάται από την ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ, και κοινοποιείται στην ΟΤΔ ΠΙΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ ΟΤΑ.

Η ΟΤΔ ΠΙΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ ΟΤΑ αποστέλλει στους δικαιούχους την Απόφαση Ένταξης, η οποία **ενέχει ισχύ σύμβασης**, ταχυδρομικά, με απόδειξη παραλαβής και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης.

Είναι δυνατό για μια πράξη να αρθεί η ένταξή της από το ΠΑΑ 2014-2020 λόγω τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσής της ή μη τήρησης των όρων της σχετικής Απόφασης Ένταξης Πράξης.

Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να αποσύρουν, ανά πάσα, στιγμή την αίτηση στήριξης που έχουν υποβάλει, χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων.

7. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

7.1 Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, την συμπλήρωση των αιτήσεων στήριξης και άλλες διευκρινίσεις υπεύθυνοι είναι οι κ.κ. Παρτσαλίδου Μπέττυ, Ζαπουνίδης Κωνσταντίνος, Τζέγκας Νικόλαος, Κολοκάτση Κατερίνα, τηλέφωνο 2351027541, e-mail: pieriki@otenet.gr.

7.2 Περαιτέρω πληροφορίες για το ΠΑΑ 2014-2020, το σύστημα διαχείρισης του ΠΑΑ 2014-2020, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο ΠΑΑ 2014-2020, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.agrotikianaptixi.gr ή στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ www.pieriki-anaptixiaki.gr. Ο(οι) ανωτέρω δικτυακός(οί) τόπος(οι) αποτελεί(ούν) βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΟΤΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το ΠΑΑ 2014-2020 και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

7.3 Η ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 και η ΟΤΔ Πιερική Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α., μεριμνούν για την ευρεία δημοσιοποίηση, μέσω του τύπου και ηλεκτρονικά, της πρόσκλησης, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι έλαβαν έγκαιρα γνώση για την ύπαρξη και το περιεχόμενο της πρόσκλησης. Επιπλέον, η πρόσκληση δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ, της ΟΤΔ και του ΕΣΠΑ και κοινοποιείται σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Σε κάθε περίπτωση, τηρείται αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησής της.

Για τις περιπτώσεις δικαιούχων που έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα υλοποίησης των προκηρυσσόμενων υποδράσεων, η πρόσκληση αποστέλλεται σε αυτούς και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ και της ΟΤΔ.

Το κείμενο που δημοσιεύεται μπορεί να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης και να παραπέμπει σε αναλυτικό πληροφοριακό υλικό, το οποίο τίθεται στη διάθεση των ενδιαφερομένων σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή, είτε από την έδρα των εμπλεκόμενων φορέων, είτε μέσω του διαδικτύου.

Η περίληψη της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος πρέπει κατ' ελάχιστον να δημοσιευθεί μία φορά σε μία εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας στην περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος.

Επίσης, ενδείκνυται η λήψη πρόσθετων μέτρων δημοσιοποίησης, όπως:

- οργάνωση ανοικτών ημερίδων ενημέρωσης,
- οργάνωση Γραφείου Υποστήριξης (HelpDesk), ώστε να παρέχονται κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο πληροφορίες προς τους δυνητικούς δικαιούχους.

Η Πρόεδρος της Ε.Δ.Π. CLLD LEADER/ΕΠΑΛΘ

ΜΑΥΡΙΔΟΥ Ι. ΣΟΦΙΑ

ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ Π.Ε. ΠΙΕΡΙΑΣ

Συνημμένα:

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.agrotikianaptixi.gr ή/και της ΟΤΔ www.pieriki-anaptixiaki.gr.

A/A	ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΣΣΥΝΗΜΜΕΝΟΥ
1.A	Υπόδειγμα Αίτησης στήριξης Δράσης 19.2.4	
1.B	Υπόδειγμα Αίτησης στήριξης Δράσης 19.2.5	
2	Οδηγός Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων ΣτήριξηςΥποδράσεων. Κριτήρια Επιλεξιμότητας και Κριτήρια Επιλογής, Απαραίτητα Δικαιολογητικά, ενσωματώνονται στον Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης	
3	Πίνακας αποτύπωσης αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης	(Δ1)
4	Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης και του βαθμού προόδου αυτών	(Δ2)
5	Προδιαγραφές για μελέτη ανάπλασης οικισμού	
6	Περιεχόμενα φάκελου δημόσιας σύμβασης	
7	Πίνακας τιμών μονάδος κατασκευαστικών εργασιών (εκτός δημοσίων έργων)	
8	Κατάλογος με ορεινές & μειονεκτικές περιοχές	
9	Οδηγός ΕΣΠΑ 2014-2020: Εξασφάλιση Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία	O.I.1_1_ΠΑΡΑΡΤ_II_ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ_A ΜΕΑ_v1_301015
10	Πίνακας Συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης με τις κατευθύνσεις της ΚΥΑ Έγκρισης της Στρατηγικής Μελέτης Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020	ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕ ΤΗ ΣΜΠΕ ΓΙΑ ΔΕ
11. A	Ερωτηματολόγιο έργων σύγχρονου πολιτισμού	
11. B	Ερωτηματολόγιο έργων πολιτισμού	
12	Σχέδιο Απόφασης Υποέργου με Ίδια Μέσα (όπου απαιτείται)	E.I.1_5 Σχέδιο Απόφασης Υποέργου ΙΔΙΑ ΜΕΣΑ_v1_301015
13	Υπολογισμός Καθαρών Εσόδων Πράξεων (όπου απαιτείται)	E.I.1_4 Υπολογισμός Καθαρών Εσόδων Πράξεων_v1_301015
14	Οδηγίες συμπλήρωσης E.I.1_4 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ_301015	
15	Οδηγός ΕΣΠΑ 2014-2020 για την αρχική αξιολόγηση της ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης στην πράξη	O.I.1_1_ΠΑΡΑΡΤ_III_ΚΡΑΤΙΚΕΣ_ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ_v1_301015
16	Επιστολή συμπληρωματικών στοιχείων 19_2	
17	Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης	
18	Υπόδειγμα Απόρριψης	
19	Υ.Α. 13215/30-11-2017 (παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα Υπομέτρου19.2)	
20	Τεχνική Επάρκεια Τελικού Δικαιούχου (όπου απαιτείται)	1. ΑΡΘΡΟ 44 Ν.4412/2016 2.ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΙΝΑΚΑ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ(παρ. 1 Αρ. 44 Ν.4412/2016) 3.ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
21	Πίνακας προϋπολογισμού εργασιών	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο ΠΑΑ αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
- (ii) Να τηρούν τους όρους ή περιορισμούς που τίθενται, από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΠΑΑ 2014-2020 όπως ισχύει κάθε φορά, από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης (ΥΑ13215/30-11-2017 (ΦΕΚ 4285/Β' /8-12-2017)).

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τους όρους της Απόφασης Ένταξης και τις υποχρεώσεις, όπως αυτές απορρέουν από το άρθρο 20 της ΥΑ13215/30-11-2017 (ΦΕΚ 4285/Β' /8-12-2017).
- (ii) Να τηρούν το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτό αποτυπώνεται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Σε περιπτώσεις που οι οριστικές μελέτες και τα τεύχη δημοπράτησης, δεν έχουν υποβληθεί με την αίτηση στήριξης, τότε θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός εξαμήνου από την Απόφαση Ένταξης του έργου, ενώ δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του προϋπολογισμού της προτεινόμενης πράξης που περιλήφθηκε στην αίτηση στήριξης. Σε αντίθετη περίπτωση ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης.

Οι δικαιούχοι **οφείλουν να υποβάλλουν τουλάχιστον ένα αίτημα πληρωμής, εντός ενός έτους από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης της πράξης, ύψους τουλάχιστον 10%**, της Δημόσιας Δαπάνης της πράξης. Η παραπάνω προθεσμία ισχύει με την επιφύλαξη δικαστικών ή διοικητικών αποφάσεων που αναστέλλουν την υλοποίηση της πράξης ή λόγω ανωτέρας βίας.

Οι δικαιούχοι **οφείλουν να ολοκληρώσουν το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο** της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης, και εντός, **το πολύ, τριών (3) ετών από την στιγμή της ένταξης**. Σε κάθε περίπτωση μέχρι την 30-06-2023.

Σε πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις, ο δικαιούχος μπορεί να ζητήσει παράταση του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος της πράξης, η οποία εγκρίνεται από τις ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και δεν μπορεί να υπερβαίνει την 30-06-2023 και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την αρχική καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης. Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης μιας πράξης μπορεί να παραταθεί για έξι (6) ακόμα μήνες, μετά από έγκριση της ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μετά από με αιτιολογημένη αίτηση του δικαιούχου προς αυτή. Σε κάθε περίπτωση οι παραπάνω παρατάσεις δεν πρέπει να υπερβαίνουν την 30-06-2023.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των έργων δύνανται να επιφέρουν την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της εν λόγω πράξης ή τροποποίηση της απόφασης ένταξης στην οποία περιλαμβάνονταν (όταν η απόφαση ένταξης αφορά πολλές πράξεις).

- (iii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (iv) Να λαμβάνουν έγκριση από την ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων και τροποποίησης της νομικής δέσμευσης σε έργα που δεν εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις. *Στις περιπτώσεις πράξεων που εκτελούνται με ίδια μέσα, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, και να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποιήσεις αυτής. Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.*
- (v) Να ενημερώνουν έγκαιρα την ΟΤΔ σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, για την υλοποίησή της και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο του μέτρου/υπομέτρου/δράσης ή/και τις απαιτήσεις της/ου ΟΤΔ.
- (vi) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣΑΑ με τα δεδομένα και έγγραφα των πράξεων που υλοποιούν και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών.
- (vii) Να διασφαλίζουν την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΑΑ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις.
- (viii) Να παράσχουν στη διαχειριστική αρχή και/ή στους εξωτερικούς αξιολογητές του ΠΑΑ ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.
- (ix) Για έργα κατασκευής δικτύων ύδρευσης / αποχέτευσης & επεξεργασίας λυμάτων οι δικαιούχοι των πράξεων που θα ενταχθούν πρέπει να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς και να προβαίνουν σε κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων, ώστε να διασφαλιστεί ότι «η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες».

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην ΟΤΔ μέσω των αιτήσεων πληρωμής.
- (ii) Να υποβάλλουν (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην ΟΤΔ, μετά την ολοκλήρωση της πράξης:
  - α) στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.
  - β) επικαιροποιημένη χρηματοοικονομική ανάλυση για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων για τα έργα που παράγουν έσοδα, εφόσον για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος.

Στην περίπτωση πράξης / έργου όπου ο υπολογισμός των καθαρών εσόδων του βασίζεται στη μέθοδο του κατ' αποκοπή ποσοστό (flatrate) δεν απαιτείται να γίνει κάποια προσαρμογή στο ποσοστό χρηματοδότησης της πράξης στην τελική αίτηση πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

Στην περίπτωση πράξης / έργου που δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει ετησίως στοιχεία για τα καθαρά έσοδα της πράξης για περίοδο τριών ετών από την ολοκλήρωσή της έως την προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης ολοκλήρωσης του ΠΑΑ, αναλόγως με το ποια χρονική στιγμή προηγείται.

Στην περίπτωση πράξης, η οποία παράγει άμεσα έσοδα μόνο κατά την υλοποίησή της, τα οποία ωστόσο δεν ελήφθησαν υπόψη κατά το χρόνο έγκρισης της πράξης, η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα που παρήχθησαν άμεσα κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

- (iii) Σε περίπτωση που απαιτείται ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου, σε ότι αφορά τη πράξη, αυτή μπορεί να προέρχεται από ίδια κεφάλαια ή τραπεζικό δανεισμό ή/και συνδυασμό τους. Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑΑ, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής του ΠΑΑ, ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ΟΠΕΚΕΠΕ, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιες επισκέψεις από την ΟΤΔ και τους αρμόδιους με την υλοποίηση της πράξης φορείς και επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.
- (iii) Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

Για όλες τις πράξεις που υλοποιούνται στα πλαίσια της παρούσας πρόσκλησης, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή να μην επέλθει:

- ✓ παύση ή μετεγκατάσταση της δραστηριότητας εκτός της περιοχής του τοπικού προγράμματος
- ✓ αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
- ✓ ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους. Ως ενδεικτική περίπτωση ουσιαστικής μεταβολής αναφέρεται και η διαπίστωση περί πλημμελούς συντήρησης των έργων από τους δικαιούχους, με αποτέλεσμα αυτά να μην είναι πλέον λειτουργικά,.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται κάθε έτος και στα πλαίσια της διάρκειας των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους, να αποστέλλουν ηλεκτρονικά ή εγγράφως στην ΟΤΔ, αποδεικτικά τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους, έως τις 31-12-2023 και στο μετέπειτα χρονικό διάστημα των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους στην ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων ελέγχεται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχονται ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν. 1306/2013 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Χώρας. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ και του Καν. (ΕΚ) 45/2001 περί προστασίας των δεδομένων.
- (ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης/δημοσιότητας που προβλέπονται στο άρθρο 25 της ΥΑ13215/30-11-2017 (ΦΕΚ 4285/Β'/8-12-2017), όπως ισχύει και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΕΥΔ ΠΑΑ που αναφέρονται αναλυτικά στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ 2014-2020 ή/και της ΟΤΔ.

6. ΑΠΟΔΟΧΗ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

Να αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση που έχουν δηλωθεί στην αίτηση στήριξης επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπώς την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών.

7. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της απόφασης ένταξης, δύναται να επιφέρει την ανάκληση της απόφασης ένταξης και την επιβολή των διατάξεων για την ανάκτηση των ποσών ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων.

Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμελείας, η στήριξη δεν καταβάλλεται ή ανακτάται εξ' ολοκλήρου.

Επιπλέον, ο δικαιούχος που δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση, αποκλείεται από το υπομέτρο 19.2 για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης καθώς και για το επόμενο.

Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καν. (ΕΕ) 640/2014.